

EPERJESI LAPOK

SÁROSMEGYE S VÁROSAINAK TÁRSADALMI S GAZDASÁGI ÉRDEKEIT KÉPVISELŐ HETILAP.

Az eperjesi „Széchenyi-kör“ és a „sárosmegyei gazdasági egyesület“ közlönye.

Szerkesztői iroda:

főutca, 203. sz. a.

Ide intézendő minden a lap szellemi részét illető közlemény.

Kiadóhivatal:

Az Eperjesi Népbank helyiségeiben, főutca 203. sz. a.

Ide intézendők az előfizetések, hirdetések s a kiadás körüli panaszok.

Megjelen: minden szombaton.

Előfizetési ár: vidékre postán vagy helyben házhöz küldve:

Egy évre 5 frt — kr.
Félévre 2 „ 50 „
Negyedévre 1 „ 25 „

Hirdetéseket elfogad: **Haasenstein és Vogler** Budapestben és Bécsben, **G. L. Daube** m. Frankfurtban.

Hirdetési díj:

háromhasábos petit sor egyszeri hirdetése 5 kr., többszörös hirdetés jutányosabb.

— **Bélyegdíj:** minden hirdetésért külön 30 kr. —
Nyitlár minden sor 10 kr.

Kéziratok és levelek vissza nem adatnak. — Bérmentetlen levelek csak ismerős kezektől fogadtatnak el.

A kézi- és gépszövő tanfolyam ügye.

Lapunk egy előbbi számában kifejezést adtunk azon reményünknek, hogy báró Kemény volt keresk. miniszter intencziói és üdvös kezdeményezései a miniszterium kebelében végbement személyváltozások dacára sem fognak elejtetni, sőt erélyesen fölkaroltatni és tovább kifejtetni. A városunkban létesítendő szövőgyár- és tanfolyamot illetőleg ezen reményünk máris beteljesedett. Tanuskodik erről a miniszteriumnak ez ügyben a kassai keresk.- és iparkamarához intézett leirata, mely a szövőgyár kérdését a valóságos stadiumába terelte.

Az ügy fontosságát és azon élénk érdeklődést tekintve, melylyel közönségünk ez ügy fejleményét kíséri, az alábbiakban közöljük a miniszteri leiratot, mely így szól:

Földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. Miniszter. Ad 40294. sz. A kereskedelmi és iparkamarának Kassán.

Hivatkozással f. évi 1807. sz. a. kelet nélkül hozzám intézett felterjesztésére — értesitem a kamarát, hogy az Eperjesen berendezendő kézi- és gépszövő tanfolyam céljaira felajánlott 400 frt kamarai segély folyóvá tetelét ezennel engedélyezem, s ugyanezen ipari intézmény vezetése tekintetében Haltenberger Rezső kassai kézfestőgyáros által elvállalt kötelezettségeket tudomásul veve, a hazai szövőiparnak fejlesztése érdekében részéről is indíttatva érzem magam a vállalat által igényelt állami segélyezés teljesítésére.

A vállalat segélyezését feltételező pontozataimat következőkben közlöm:

1. A kézi- és gépszövő tanfolyama Eperjes város által e célra díjtalanul átengedett épületben tartandó. A felügyeletet a vállalkozó eszközli.

TÁRCZA.

A kiknek nincs szivök.

— Elbeszélés. —

Irta: R. P. O.

(Folytatás.)

— A romlottság és a bűn körében nevedtem fel. Anyám szeretett, nagyon szeretett. Gyakran ölelt keblére és soká nyugtatá rajtam boros tekintetét, míg végre szemem könnybe lábadtak, — keserű könyekbe, — én megértém őket.

Cora elhallgatott.

A grófnő keble egy mély sóhajtól emelkedett.

— Oh! szegény asszony! — kiálta fel, setét szeméből két nehéz könnyet törölve.

Cora végig simította homlokát, s oly kézmozdulatot tett, mintha a mult ezen keserű emlékét akarná elűzni. S csak egy hosszabb kínos szünet után folytató újból nyugodt hangon:

— Alig valék 12 éves, midőn szerencsétlen anyám jobbletre szenderült. Utolsó időben egy kis lovarda igazgatójának volt ő kedvese, a ki derek ember lévén, anyám halála után is megtartott magánál, úgy tekintett mint tulajdon gyermekét, s kiképezett lovárnőnek. Mint látja, már gyermekkorom óta haladok a művészi pályán. A művészi pálya rejtélyes pálya; meg vannak ugyan rózsái is, de a számtalan tövis szúrása gyakran meghervasztja a rózsza gyönyörét. Különös megpróbáltatás vár itt egy gyenge nőre, folyton ki van téve holmi haszontalan szélesap ezimborák tolokodásának és frivol udvarlásának. S míg végre hirre vergődik, számtalan ostromot kell kiállania

2. A munkások első sorban a kézi szövésre tanítandók. E 4—6 heti tanfolyam alatt a növények a vezetésemre bizott miniszteriumtól segélyben részesülnek. (Személyenként a tanfolyam alatt 6—10 frt.) E tanfolyam után az ügyesebb szövk (10—15 személy) a vezetésemre bizott miniszteriumtól kézi szövőszéket nyernek.

A javított szövőszékek bírók a vállalkozótól, felvetett lánzfonalat kapnak, kész szövőterít pedig a megfelelő bért.

A vállalkozó köteles bárkinek, ki e vidéken szövőterít óhajt, csekély közvetítési díj (max. 10 százalék) mellett a szövést közvetíteni s pedig olykép, hogy az előző munkálatokért csak a keményítő árát s a munka végzésénél alkalmazott munkások napszámát számítassa fel, míg a hajtó erőért s felügyeletért mit sem számíthat.

A vállalkozó jelzett kötelezettségénél fogva nem vállal kötelezettséget arra nézve is, hogy a kézi szövköt folyton munkával lássa el. Saját érdekenél fogva azonban igyekezni fog mentül több megbízásra szert tenni.

3. A kézi szövést megtanult leányok közül a legügyesebbek a gépszövéshez fognak vettetni. Itt a tanfolyam 4—6 hónapig fog tartani, mely idő alatt a tanítványokat a vállalkozó díjazza.

Ugyancsak a vállalkozó adja a szükséges fonalakat, valamint a gép najtásához szükséges tüzelő anyagot is. Köteles továbbá az 5 szövőgép-nél, valamint segédgépeknél a munkásokat, mihelyt kellő jártasságra tettek szert, újabbakkal feleserélni, illetőleg évenként 15—25 munkást nevelni. Ily fokozott mérvben két évig eszközöltetik a munkásokképzés, ez időn túl oly mérvben, amint ezt viszonyaink szükségessé fogják tenni. Végre köteles még a vállalkozó a gépszövésben kitanultakat addig, míg szükség leend rájuk, munkával ellátni. Alkalmazhatja őket vagy saját költségén felállított szövőgépeinél, avagy a kézi szövésnél, melyet már előbb sajátítottak el; amde köteles e két év alatt képzett 30—50 munkást, mihelyt szükség leend rájuk, félévi előleges értesítés után a miniszterium által kijelölt gyárosnak átadni.

4. A kézi szövés tanítóját a tanfolyam tartá-

s hány ember szeszélye előtt meghajolnia! S vajmi gyakran kell magát a művésznőnek a zajgó tapsok és bravók közt mosolyogva boldognak mutatni; az arcz színleli az örömet, lelkesedést, boldogságot, — míg a sziv vérzik, sajog, s a fájdalomtól majd megszakad.

— Anyám sorsát követtem mindenben, pedig, isten látja a lelkeket, nem volt hajlamom hozzá. Csendes ábrándjaimban egy egyszerű munkás szerep házi tűzhelyére vágytam, — családi élet után. De a romlottság gyermekei elől a társadalom kirelhetlenül zárta el ajtáit. Elbuktam és elvesztém szivemet; szivem rossz, nagyon rossz lett.

— Cora! — szólt a grófnő a lovárnőhöz lépve és annak sylphide dereka körül fonva karját. — Cora, az ön szavai megindították lelkemet; ön egy oly életet esetelt előmbe, melyről eddig fogalmam sem volt. S ha csak gondolatomban is képes voltam önörl megvetőleg vélekedni, ugy ime itt a pillanat, hogy öntől bocsánatot kérjek. A grófnő erősebben szorítá magához a művésznőt, s annak varázslóan szép arczára egy hosszú csókot nyomott.

— Bocsánat Cora! bocsánat! — rebegé a grófnő.

— Asszonyom! — kezdé Cora a grófnő öleléséből kibontakozva, — az ön részvéte jólesik nekem. S habár fogadalmam ellen van valaki bűja felett megindulni, önnek mégis visszaadom a férjét.

— Oh köszönet! — kiálta fel örömteljesen Éva grófnő.

— Oh adja őt vissza! — folytató, — adja őt vissza és én áldani fogom őnt s egész életemen át szeretettel és tisztelettel fogok önörl megemlékezni!

mára a miniszterium fizeti, épúgy a gépszövés tanítóját is az első 2 évben. Később azonban csak oly esetben, ha a vállalkozótól kívántatnék, hogy egy éven alóli tanfolyamot tartson. A tanítókkal való rendelkezés felelősség mellett a vállalkozót illeti, ennél fogva a tanítók felvétele és elbocsátása a kir. ipari felügyelővel egyetértőleg eszközöndő.

5. A vállalkozó előbb jelzett szolgálatai fejében azon kedvezményben részesítendő, hogy a tanműhely összes felszerelése 5 év után 3000 frt lefizetése mellett minden kötelezettség nélkül, birtokába menjenek át, avagy hogy 10 év után, mely idő alatt a már ismert kötelezettséggel bírva, a berendezés minden ellenérték szolgáltatása nélkül, tulajdonába menjen át. Ezen kedvezmények egyik vagy másik alakban való igénybe vétele a vállalkozó szabad választására bízatik.

Ezek közlése mellett értesitem a kamarát, hogy a szükséges gépek beszerzése, a vállalat berendezése s további vezetésének felügyeletével s ellenőrzésével Rejtő Sándor m. kir. ipari felügyelőt bízom meg s a szükséges segély folyóvá tétele mellett az ez érdemben szükséges intézkedések foganatba vételével megbízom.

Felhívom ennél fogva a kamarát, hogy a kamara kilátásba helyezett segélyét mielőbb az ipari felügyelő rendelkezésére bocsassa; felhívom továbbá a kamarát, hogy ebbeli intézkedéséről Haltenberger vállalkozót megfelelőleg értesítse, megjegyezven végül, hogy a Haltenberger által elvállalt kötelezettségekre nézve Rejtő ipari felügyelő közbenjötté mellett, közjegyző előtt hiteles okirat lesz kiállítandó.

Kelt Budapestben, 1882. november 24-én.
Széchenyi s. k.

Magyarosodunk!

Dr. Glück Lipót, az eperjesi izraelita hitközség elnökének indítványára e hitközségnek képviselő-testülete 1882. évi december 10-én megtartott közgyűlésében egy-

Cora lecsüggeszté szép fejecskéjét s még egyszer megújta ígérését, miután a grófnő nyugodtabban távozott.

A grófnő távozása után nemsokára Cora is beült kocsiába és a cirkusushoz hajtatott.

A cirkusuz, mint rendszeren, ha Cora neve volt a falragason olvasható, zsúfolásig telt meg. A bájos Cora a közönség általános kedvence volt, mindenki rajongással illette őt; szépsége és egyszerű művésze minden salonnak beszédárnyat képezte, s a kirakatok előtt, a hol arczépe volt kiállítva, egész napon át tolongott a sok bámuló.

Feszült figyelemmel és izgatottsággal várta mindenki Cora produkcióját.

Végre mint egy villanyütésre az egész közönség hangos taps és éljenekben tört ki, a mi jóval felülmúlta az orchester lármás zenéjét, amint egyszerre az isteni Cora szép pej ménjén ugratott be, lovagostorát suhogtatva.

Cora a középén megállítá lovát és édesen mosolyogva jobbra-balra bölintgató kedves fejecskéjét.

A közönség éljenivel szünni nem akart.

Cora és ménje a leggyönyörűbb látványt nyújták; a művésznő impozánsan ülte meg a lovát; valóban mesebeli amazon volt. Aranyzóke fürtös fején pompásan állott a magas kalap, arczának nemes finom vonásai igazán szépek, márvány homlokán a dacznak és bosszúvágnak kinyomata olvasható, tündöklő nagy fekete szeméből gyújtó tűz, büszkeség és magasztos önérzet sugárzik, eperiros kis ajkán pedig a kéj legédesebb mosoly ül, mely ellenállhatlanul hat a férfi-szivekre.

Egész alakja vonzó, s különösen a fekete bársony lovag-costümben a gyémánt gomb ékit-

hangulag határozta el, hogy 1883. évi január hó 1-jétől kezdve a hitközségnek ügynyelve a magyar legyen. Az indítványozó hitközségi elnök indítványát következöleg indokolta:

„Valamennyi szemrehányások közt, melyeket az antiszemita a zsidóság ellen felhoznak, egy sem bír annyira a jogosultság látszatával, mint az, hogy a magyarországi zsidóság germanizál. Hisz csakugyan kétségtelen, hogy a magyarországi s különösen a felsőmagyarországi zsidóságnak tulnyomó része német ajku, még pedig olyanira, hogy a német nyelvet nemcsak társalgási nyelvnek, hanem hitközségi ügynyelvnek is használja, — a mint ez jelenleg a mi hitközségünkben is így van. Mindezeknek daczára a germanizálásnak szemrehányása mégis csak látszólag jogosult. Ha tekintetbe vesszük ugyanis, hogy az öregebb izraeliták csak azért kénytelenek a német szót használni, mert a magyart megtanulni fiatal korukban a magyar nyelvnek elnyomatása miatt alkalmuk nem volt, az előhaladott korban pedig egy nyelvet megtanulni vajmi nehéz; ha tekintetbe vesszük továbbá, hogy az izraelita ifjúság jelenleg — a mikor tudniillik erre a lehetőség meg van adva — már a magyar nyelvben nyeri kiképzését, és így anyanyelve igenis a magyar: minden igazságos ember bevallani kénytelen, hogy tetteleg nem jogosult a germanizálásnak vádjára. Hogy azonban a látszat is elenyésztessek, kötelessége a zsidóságnak a magyar nyelv számára mentől nagyobb tért hódítani, és erre a hitközség szempontjából a hitközségi intézmények a legalkalmasabbak. Igaz, hogy ez — tekintve az öregebb hitközségi tagoknak a magyar nyelvbeni járatlanságát — eleinte nem csekély nehézségekkel fog járni; de ezektől visszariadnunk nem szabad. A magyarosodásnak ezélya olyan magasztos, hogy mellette a keresztülviteli nehézségek figyelembe nem jöhetnek. Külömben is minél nagyobb a nehézség, annál nagyobb a dicsőség. Nem késtem tehát, hogy az eperjesi izraelita hitközség, mely hazafias érzelmeinek eddig is számtalan bizonyítékait adta, ügynyelvének magyarosodását érző indítványomat egyhangulag elfogadni fogja.“

Az eperjesi izr. hitközségnek ezen határozatát minden igazi hazafi örömmel fogja tudomásul venni, — és részünkről csak azon hő óhajunknak adunk kifejezést, adná a magyarok istene, hogy valamennyi német nyelvű magyarországi izraelita hitközség követné az eperjesi izr. hitközségnek példáját.

W.

ményvel, melyet ma visel, bámulatraméltó termete felségesen tűnik ki.

A ló méltó volt úrnőjéhez. Achilles angol telivér mén, apja Samson, anyja Dalileo, gyönyörű állat, egészen korrekt és szembeifüő szépen kifejezett tagokkal, fenséges büszke nyaktartással s jól feltűzőt kedves kis fejével.

A szép lovarnó elegánsan és ritka művészetel lovagolta a felsőbb iskolát, ugyanarra, hogy a sport emberei rajongtak lelkesedésökben.

A bájos Cora gyújtó tekintete leginkább gróf Vámosy Elemér páholya felé irányult.

A gróf és Cora szemei rendszeren találkoztak, s a művésznő sokatmondó tekintete az öröm sugarait varázsolta a gróf arczara. Vámosy mintegy 38 éves meggyerő és igen distinguált külsővel bíró férfi, szép fekete, esinosan rendezett hajjal, pompásan jól ápolt bajusz és szakállal. Szemei kifejezésteljesek, s ha piros ajkait felnyitá, a legszebb két fehér fogsort tünteték elé.

Azonkívül a sportvilágban a gróf mint ügyes steeple chéese-lovas, jó vadász és mint reommmirt vivó volt ismeretes. A nők pedig comme il faut udvarlónak tarták őt.

Nem messze Vámosy páholyától volt Berendi páholya; Cora egy tekintetre sem méltatá ma legbuzgóbb imádóját, a mi egyáltalában nagy feltűnést okozott.

Berendi arca égett a dühtől, mert nagyon is feltűnő volt előtte Corának Vámosyval szemben tanúsított coquette magaviselete. Amint a bájos kedvencznő mutatványát bevégezte, az egész czirkusz újból a legviharosabb tapsokban tört ki, ami még kétszer csalta ki a művésznőt a közönség elé. S Cora szívélyesen köszönte meg a szebbnél-szebb

Az „Erdei lagnál“ felállítandó Petőfi- emlék-oszlopra befolyt adományok kimutatása.

Az eddigelé befolyt s az „Eperjesi Lapok“ -ban nyugtázott összeg 84 frt 20 kr.

Ehhez járultak: 1) A 7-ik számú iv adományai: Eperjesi Népbank 5 frt (gyűjtő), Hajtsch Lajos 1 frt, Meliorisz Gergely 1 frt, Dr. Glück Lipót 1 frt, Klein Ignác 1 frt, Dessawly István 50 kr., Nadaskay István 50 kr. Összesen 10 frt.

2) A 10-ik számú iven adakozott: Winkler András 1 frt. Összesen 1 frt.

3) Az eperjesi kir. kath. főgymnasium VII. osztályu növendékei adományoztak 4 frt 20 kr. Összesen 4 frt 20 kr.

Ezen adományokat a kiküldött bizottság nevében hálás köszönetének kifejezése mellett nyugtázza az „Eperjesi Széchenyi-kör“ magyar irodalmi szakválasztmányának jegyzője.

Eperjesen, 1882. évi decz. 12. én.

Vida Aladár, s. k.

Eperjesi Széchenyi-kör.

A magyar irodalmi szakválasztmány f. hó 13-án tartott házi előadásakor Lasztóky László ur folytatta Thaly Kálmán „II. Rákóczy Ferenc ifjúsága“ című munkájának ismertetését. Ez alkalommal különösen érdekelte a hallgatókat Rákóczy tragikus sorsa. Mint vette a hős lelkü Zrínyi Ilona Munkács varát, mint kellett ezt árulás miatt feladnia; mint utazott családjaival Bécsbe, mint szakítottak el a 12 éves Rákóczyt anyja és nővére keblétől, egy csehországi jezsuita kolostorba belebezvén őt a teljhatalmú Kolonits bibornok.

A felolvasás folytatása és befejezése közkívánatra f. hó 20-án lesz, mely alkalommal Rákóczy szerelmi viszonyait fogjuk hallani. Kezdődik esti 6 órakor.

Kéler Béla, nemrég elhalt megyénkbeli születésű zeneköltő emlékeire a Széchenyi-kör zeneszakválasztmánya f. hó 21-én hazi estélyt fog rendezni, mely alkalommal az elhunyt zeneköltő élet- és jellemrajzán kívül csupán Kéler-féle compositiók fognak előadni. Az estély műsora a következő:

1. „Kéler Béla életrajza“, egybeállította és felolvassa dr. Mosauszky Győző, szakválasztmányi elnök.

2. „Templomszentelés“, ünnepély-nyitány Kéler Bélától. Zongorán előadják: Tutko Jenny és Makoviczky Gizella úrhölgyek.

3. „Ach wie freudig pocht mein Herz“, Kéler-től. Éneklő Putschealko Marianne úrhölgy s zongorán kíséri Tutko úrhölgy.

4. „Grand Galop infernale“, Kéler-től, zongorán játsza Windt Arthur ur.

5. „Arvalány-haj a süvegem bokrétyja“, Kéler-től. Négyesben éneklő: Mecner Zoltán, Balpataky József, Zathureczky Zoltán és Szuchy János urak.

6. „Rákóczy nyitány“, négy kézre játszak zongorán: Banesó-Haitsch Vilma úrnő és Krajzell Aranka úrhölgy.

7. „Vigjáték-nyitány“ Kéler-től. — Előadják zongorán: Tutko Jenny és Makoviczky Gizella úrhölgyek, — vonós hangszereken és fuvolán: dr. Mosauszky Győző, Benczur Miklós, Stenhura János, Hirschmann Ferenc és Schneider Antal urak. Kezdeté pontban 6 órakor.

koszorukat és csokrokat, melyeket egy egész szolgasereg vitt utána.

Amint Cora lováról leugrott s öltözöje felé mene, a korridoron néhány lovarnó imádójával a legpajzánabb társalgásba volt elegyedve, midőn ezek Corát megpillanták, egész tiszteletteljesen oszoltak szét s mindegyik sietett a nagy Corának a mai est diadalához gratulálni. Cora szomoruan haladt közöttük, ma nem volt neki úgy mint rendszeren mindegyik számára egy-két megnyerő édes szava.

— Cora bús! — kiálta fel a hölgyek egyike. És reá minden oldalról visszhangzott: Cora bús!

— Meg kell tudnunk mi bántja őt, — volt az általános vélemény.

— Igen, igen! meg kell tudnunk!

Erre csakhamar egy egész küldöttség, élén Miss Elizával, ki Cora egyik meghitt barátja volt, toltúlt Cora öltözöjéhez.

— Szabad bejőnnünk? — kérde Miss Eliza, az ajtón kopogva.

— Szabad! — volt Cora válasza, ki megilletődve tekintett az érkezőkre.

— Mit jelentsen ez? — kérde.

— Cora! — kezdé nagy páthosszal a küldöttség feje, — mi nem tudjuk elviselni azt, hogy ezirkuszunk fényes meteorja csüggesztett fővel haladjon itt közöttünk. Mond el nekünk bánatod indokát. Esküszünk! igen, ünnepélyes esküt teszünk, hogy zendülést szitunk az ellen, aki merész volt téged megszomorítani. Ha az igazgató volt, úgy felgyújtjuk a czirkuszt; ha más, úgy kiszedjük minden hajszálát.

Cora e hősiességekre hangos hahotában tört ki.

Arany János emlékezete.

(Írta s az eperjesi Széchenyi-körben felolvasta Lévy István.)

(Folytatás.)

És Toldi valóban oly gyönygye irodalmunknak, mely bámulat tárgyát joggal képezhette. Eddig még ily nyelven nem írtak nálunk. Bámuljuk Vörösmarty fellengő tollát, Berzsényinek megrendítő szavait, Kölesey borongó kedélyét, Czuczor dús erét, de Arany Toldiját a csodálat sajátserű nemével tesszük le kezünkben. Nem tudom, a tárgy népies felfogását, a szerkezet egyseges, é deksztit, kerekded voltát, a jellemek lelektani kidomborítását, az egészen előmő naivitást bámuljam-e inkább, vagy azt a plasztikai előadást, töröl metszett, zamatos, népies, minden ízében igazán magyaros, mindenkor finom nyelvezetet-e? Mennyire eltörpülnek Toldi mellett a korabeli költők nagy részének alkotásai. Kivált ha kiegészítjük azt Toldi szerelmével és Toldi estéjével, mikkel az Ilosvai Selymes Péter által megörzött s a nép ajkán ittott még ma is élő sovány mondat egy gyönyörű, dús trilogikus költeménynyé egészítette ki. A magyar e költő-ményben birja a maga Cid-jét. És feledjük-e ezek mellett „Buda halálát“, költszetünk e hervadhatatlan virágát, melyben a rokon hunok életét, a világverő Etelét, isten ostorát, oly felfogással, oly ódonyszerű nyelven s mégis mindig igazi művésziességgel tárja elénk, mintha egy ókori troubadour ajkairól hallanók.

Azt hiszem, nem veszik rossz néven tisztelt hallgatóm, ha egy rövidletet emlékezetekben felújítok, azt a részt, melyben a költő Etelét mint szerető férjet rajzolja, midőn ez így szól kedves lidájához:

Beh szép vagy, öröm vagy, én gyönyörűségem
Bizony, annál is még szebb vagy te ma nekem,
Mikor első ízben palotámba jöttél,
Világ szép asszonya, te az enyim lettél.

Akkor is ám kérők hada gyült miattad,
Noha első férjed' sápadva sirattad;
Vitéz fejedelmek, világi levették
Kiucses ajánlattal szerelmök izenték.

De te, gyermek-özveg, Szigfrid után sirtal,
Máznak szerelemre soha meg se nyitál;
Valamint a bimbó vissza ölet zárja,
Ha korán-hév napnak elhagyta sugárja.

Te is úgy maradtál napod kora szüütén,
Hervadva szerelmed hamari eltüntén,
Mielőtt még tudtad, igazán tanultad:
Ugy kell siratnod valamint elmultat.

De mióta lettél édes feleségem,
Minden ölelésre gyönyörűbb vagy nekem,
Mert szép kódos arccal, könybeborult szemmel —
Legszebb pedig a nő piros szerelemmel.

Nyilj hát, teljesedjél, én rózsavirágom!
Boríts leveliddel, puha boldogságom!
Szívja soká, szívja szép ajkad ez ajak!
Kedvem lenne ma, hogy öleden meghaljak.

Nem felel az asszony semmit ezen szókra,
Csak tüzes orcáját engedti a csókra,
Félig nyílt szemeit, pici gödrös állat,
Gömbölyű két karját, sima fehér vállat.

Arany ez eposzaival a halhatatlanok sorába lépett; irodalmuk első rangú költője a magyar költészetben korszakalkotó lett.

— Bohó leányok! — szolt a felgerjedt kedélyeket nyugtatólag, — hisz nem bántott engem senki. Tökéletesen nyugodtak lehettek, mert igazán nincs semmi bajom.

— De hát miért vagy szomorú?

— De hát miért vagy szomorú? — kiáltozák minden oldalról.

— Na ha már nem tágítottok, úgy elmondom szomorúságom okát. Előre kell bocsátanom, hogy én felette babonás vagyok. Ma pedig legbuzgóbb lovagjaim egyikének adom ki az utlevelet; nem mintha tökéletesen izetlenné vált volna előttem, hanem mert ifju kedves neje sirva kérte őt vissza tőlem, s szívem megindult. Az ifjúság, szépség, s ártatlanság megindítottak.

— Halljátok, az én köziklakemény szívem megindult! De most vegyétek tudomásul, hogy mit mondott nekem Spanyolországban egy cigány. Ime halljátok a mystikus szavakat és szörnyűkődjetek: „Mig érzéketlen leszel, szép asszony, a férfiaknak egész seregét fogod diadal-koesid elé bilineselve látni. Vigyázz magadra, sohase legyen szived. Ama naptól fogva, a melyen szived valami felett megindul, elveszted hatalmadat s romlás vár rád.“ . . Most tudjátok leányok komorságom okát.

— Badar chimaerák! egyéb semmi, — mondá a miss

— Ugy van! — volt az általános meggyőződés.

— Oh bár úgy volna! — sohajtá tel Cora, — de egy rettenetes előérzet iszonyu setét jövőt sejtet velem.

(Folyt. köv.)

Folytatás a mellékleten.

De térjünk vissza Szalontára, melyet lassankint szűknek talált; a nagy világba vágyódott; régebbi szerelme vágya újra háttérbe szorította vezető géniuszát, de csak rövid időre. S ez nem is csoda, hiszen a 48-iki politikai vívmányok mindenkit lázas mámorba merítettek. Hogyan maradhatott volna Arany ezen viszonyok között érzelmen. Az ország szíve őt is vonzotta. Költő barátainak hívó szózata őt is oda csábította. A belügyminiszteriumban fogalmazónak nevezték ki. De midőn látta, hogy a láthatár mindinkább borul, a zavar nőttön nő, természete, alapszáma nyugalmat szerető, nem bírva a viharzó tengerárral megküzdeni, ellenkezvén bensejével a forrongás ide s tova hányó sajkája, visszavágyott a csendes repartira, hol bócsója ringott. Vannak emberek, kikre a lázas háborgások leverőleg hatnak, kik nem tudják beleélni magukat az összevisszaságba — s így menekülni óhajtanak a zavartól. Deák Ferencz, Eötvös József báró és mások nem termettek arra, hogy a viharba markolva együtt rohanjanak a fürgeteggel: Arany János sem. A szabadságharcot otthon csendes elvonultságban, a remény kétes hullámai, lelket kínzó aggodalmak közt élte át. S midőn lesújtott a villám, midőn a névtelen hősök sírjai fölé emelt emlékoszlopokat embertelenül széthányták, akkor az ő szívet is átnyilalt a keserű, bánatos fájdalom; könyezett ő is az eltiprott romok fölött; megpendült az ő lelkje is a honfű mélyseges gyászra. S hogy kobza össze nem tört, hála a gondviselésnek, mert maradt, ki meggyújtva lantjának lángoló tüzet a sötét éjszakában, ezt megvilágítja, hirdetvén, hogy bizalom s remény — és a sötét éj után elkövetkezik az élesztő hajnalpír:

S én — most remélek, várok
Boldogabb idöket;
Még sötét az égbolt, de borús határan
Kezdi már jelölni egy fésző szivárvány
A síró felhőket.

Félre, kishitűek, félre! nem veszett el —
Élni fog nyelvében, élni művészetével —
Még soká e nemzet.

(Vége köv.)

Vasárnapi krix-krax.

(Vásári kényelem. Egy forintért — hat forint. Mythologiai előadás — példával illusztrálva. Német igazság. Virágescrpek. Egy kosár füge. Véres bosszu.)

... Kezembem toll, előttem lámpa, fogaim közt egy félkrajczáros cigareta, agyamban ezer gondolat, szivemben millió bánat — s a papíron egy betű sem!

Szomorú az én lelkem mind a megnősülésig!
Tessék csak elképzelni, hogy mi történt velem a legutóbbi Andrásnapi országos vásár alkalmával?

Elindulok ebéd után az én aranyos Arankámhoz, — a kút, csöndben legyen mondva, megkértem, hanem választát még nem bírom, mert egy heti gondolkodási időt kért, (rosz jel!) — egy parthie pamutgombolyításra — és nem találok otthon; azt mondták, hogy kiment a vásárt megnézni.

Igaz biz' a! ... hisz' ma vásár van; ... lám, lám el is felejtettem volna.

Hja! ha az ember kurizál, — s még hozzá komolyan és szerelmesen, — figyelmesnek, előzékenynek kell lennie.

Kimentem tehát én is a vásárra az én aranyos Arankámhoz valami vásárfiát veendő.

No annyit mondhatok, hogy vásárra menni kényelmet szerető embernek — nem a legkellemesebb dolog.

A falvakról bemenekült subás atyafiak s a zajlás asszonyosságok oly gyönyörűséggel lökdöstek ide-oda, hogy a testem öt percczel volt kékebb a kék oberrokkomnál.

Ép' egy serpenyőnyél dofése elől menekültem, midőn az ellenkező oldalról egy „egérfogós“ tót egy olyan bódéba lökött be, a hol a szemem, szájam, sőt még az eszem is pihenőt tartott az ott uralkodó hallatlan olesóság telett.

Egy uri ember három nyelven s harsány hangon azt kiabálta ott, hogy

— Minden ó krajczárért!

Örültem a szerencsének, hogy ily „potomság“-ba pottyantam bele, s oda szólék a kikiáltóhoz, hogy

— Kérek 1 frtért hatot!

— Forintokban hatért egyet adunk!

Jó gschäft volna! ... Hát az a portéka is olyan, hogy hat krajczárt ad érte az ember — s tulajdonképen egy krba kerül.

Hanem azért jó vásárt csinált a kőkler; az együgyű publikum csak úgy özönlött felé hat krajczáros „drágaságot“ venni.

Irgyélte is a sorsát a két, bundákat áruló szomszédja.

— No hallja, kartárs úr, — mond az egyik a másikhoz, — ez a rút eső teljesen tönkre tette keresetünket.

— Hja! Mercurius uram megfeledezett rólunk! — sóhajt a másik.

— Ki volt az a Mercurius úr?

— Hát tudja, szomszéd úr, én iskolát is jártam, ... én tudom az egész históriát, elmondom magának.

Volt hajdanta a görögöknel egy roppant gazdag kereskedő, Mercuriának hívták; ennek az embernek annyira ment a vagyona, hogy elbizakodásában nem akart többé már ember, hanem csak Isten lenni; — no tudja ez a görögöknel igen könnyen ment. — Hát ő is mit nem tett, fogta magát s meghívta a már fangáló Isteneket Zeusz elnökelete alatt az Olympusra egy borzasztó nagy lakomára. Egész vagyonát elköltötte erre az olympusi distrakciónra; — hanem aztán volt is eredmény.

— Mikor már látta, hogy Ő Istenségeik virágos jó kedvükben voltak, tüstént benyújtotta kérvényét egy új Istenség rendszeresítése végett, kérvén egyáltalán, hogy arra ő választassék meg. Az isteni kar meghallgatta kérését s őt, minthogy kereskedő volt, a kereskedők Istenevé, védszentjévé avatta. Hanem egy istennő, — nem tudom, hogy melyik lehetett, úgy gondolom, hogy Junó, mert az borzasztó nyelven asszony volt, — azt iuditványozta, hogy, — mivel signor Mercur, nagybárá család és tolvajlás által szerezte vagyonát, — egyszersmind a tolvajok istene is legyen. Az iuditvány elfogadtatott, s így lón Mercur kereskedők és tolvajok istenevé; azért hát neki mindig kétfelé kell lennie; egyszer a kereskedőket, egyszer a tolvajokat veszi partfogása alá. Például a mai nap, úgy látszik, a tolvajok kliensel, mert ez az esős idő a mi gschäftünket teljesen elrontotta, míg ellenben a tolvajok pompásan halászhathatnak a zavarosban.

— Jezusom! három bundám hiányzik! kiált kétségbeesve a hallgató szomszéd úr.

— Nekem még négy!

Lőtás-futás, ... policzáj jobbra, policzáj balra — s a hét bunda perdü fucs! ...

A gyönyörű mythologiai prelekeziót valami Mercur-kliens kézzel fogható s szemmel látható példával illusztrálta ...

Menjünk tovább.

Pápaszem, ... optikus-bódé. ... No holmi czvikker forma meg nem ártana, mert mai nap az már nem is gavallér, nem is tanult ember — szóval semmi, a ki pápaszemet, vagy czvikkert nem visel, — az már aztán nem határoz akár pusztán nyegleségből is.

Hiszen a német közmondás is azt tartja, hogy „der Filosef mit der Brille auf der Nase — war ein!“ ...

Nem is kell nekem pápaszem; lám észrevettem a nélkül is az én aranyos Arankámot. (a kinek még eddig persze semmit sem vásároltam; — no sebj! legalább megkérdehetem tőle, hogy mit óhajtaná vásárfiának?) amott a fazekasok közt; virágescrpeket vásárol a lelkem, zikker azoknak a virágoknak számára, a melyeket már együtt fogunk ápolni.

Hozzárohantam, s ha nem restelltem volna a dolgot, olyan czuppantós csókot nyomok a vizes keztyűre, hogy az a közelben álló tíz literes tisztes cserép fazek tüstént megreped.

— Hát maga hol veszi itt magát?

— Épen kegyedet kerestem.

— Minek?

— Vásárfiát akarok kegyednek venni; — mondja meg mit vegyek édes Arankám?

— Oh! maga bolondos Piktör; ... hát nem bánom, vegyen nekem egy szép, szubtilis kosárkát.

Csak ennyi az egész! ... tüstént vettem 3 frtért egy szép, szubtilis kosárkát s örömtől dagadó szívvel nyujtam át Arankának.

Ő viszont nyolez virágescrpepet nyujtott át nekem, hogy lennék szives azt hozzá hozni.

Elvittem volna én még a bábeli tornyot is, (no de ilyeneket hazudni ez már szemtelenség!), csakhogy Arankával mehessek.

— Hány szeretője volt már kegyednek, t. Piktör barátom? ... Tudja ezt csak úgy kérdem, mert épen eszembe jutott.

— Tudom kerem alásan, tudom! ... Nekem eddig mindössze 8 szeretőm volt, hanem annyit mondhatok, hogy egyet sem szerettem úgy, mint kegyedet.

— No ez igen szép! ... hanem nagyon sajnós!

— Mit? ... sajnós? talán már határozott? ... s megtagadja tőlem kezét?

— Isten ments! — nevette Aranka kedélyesen, — a választ az én vásárfiával, — mert én is vettem kegyednek vásárfiát, — majd megküldöm holnap magának.

— Igazán?

— Minden bizonynyal!

Ah! ... Úgy keblemhez szoritám azt a nyolez virágescrpepet, hogy menten nyolez-felé sóhajtott! (Ez is az én károm volt, mást kellett vennem!)

Ugyan miféle vásárfiát fog nekem az én aranyos Arankám küldeni? ...

Másnap beállt a staféta, letesz az asztalomra egy kis pakkot s a kezembe nyom egy még kisebb levélkét.

Felvágom a borítékot s kihull belőle az Aranka vizitkártyája.

Nem volt rajta sok ákombák, csak ennyi mindössze: „válaszom: a t a r t ó; s volt kedveseinek tisztelt-s üdvözlete: a t a r t a l o m!“ ...

Nini, majd megöl a kíváncsiság! ... Csak lassan nyissuk fel a pakkot, ... annál érdekesebb

... jaj!!! ... az én vásárfiának vett, k o s a r a m s benne nyolez nagy szultán füge! ...

Szervusz világ! ... Hogy Arankától kosarat kaptam azt még csak eltűnne, hanem hogy az a nyolez volt maskara-szeretóm füget mutasson nekem? ... azt el nem viselhetem!

Véres bosszú! (Csak ne legyen hosszú!)

Kényelmesen lefeküdtem a divanyra s remítő ápititussal megettem a nyolez füget.

A kosarat pedig odaajándékoztam a hazi asszonyom szobaleányának. — Ha én kaptam kosarat, akkor én is adhatok!

No hiszen még így sem frundezvanezigoltak ki soha fiatal embert vasárnapi, mint engemet! ... Úgy beleletem magam ebbe a kiköszarazásba, ... hogy már szinte hinni kezdtem!

(S az a legnagyobbjából, hogy az egészből egy kukk sem igaz!)

Füles Piktör.

Különfélék.

Sárosmege törvh. bizottsága f. é. december hó 18-án d. e. 9 órákor közgyűlést tart.

Duka Tivadár, hazánk és megyénk jeles fia, — kinek nevével legujabban találkozunk a magyarosító egyesület lajstromában 500 frttal, — 1849-ben Angliába menekült, ott az oxfordi egyetemen orvosi tantolyamot végzett, Indiába küldetett a hadsereghez, honnan 20 évi szolgálat után 1000 font nyugdíjjal visszakért Londonba, fiait nevelese céljából. Ő eventúnt megszokott emlékezni Vandrak Andrást, egykori kedves tanáráról újév- vagy nevenapján, rendszeresen valamely remek irodalmi újdonság kíséretében; most egy „Le Nil“ czimű, 24 aquarell festéssel díszített pompás külsejű parisi művel kedveskedett. Hálás levélének közérdekű része a következő: „Maliva“ postagözösön, a Suez csatornán Ismailia mellett, 1882. e. november hó 24-én. — Ma egy hete, azaz e hó 17-én indultam el Londonból s azóta folytonosan útban vagyok. Calaisból Brindisiig vasuton 52 óra alatt s 20-ika óta ezen a gőzösen utazom; betértünk az alexandriai kikötőbe tegnap délután s láttuk a rommá lett erődöket és az egykori virágzó várost; az utóbbi lassan-lassan elevenedni kezd már, de az erődítés romjai, a szétzúzott ágyutelepekkel csak úgy állanak ott — eddig bantatlanul, — miut a hogy a bombázás ott hagyta azokat. Most már minden esednek lászik Egyiptomban. — Tegnap este 5 óra tájban ismét elindultunk s ma reggel 9 órákor elérkeztünk Port-Saidba, a csatorna torkolatába, s most, a miut a sorokt írom, esedesen haladunk Suez felé. — A vizút legnagyobb részében igen keskeny s azért, nehogy a hajók zátonyra kerüljenek, vagy a partba ütdőjenek, csak igen lassan haladhatnak előre. A két hónap előtt itt törtenteknek most már itt semmi nyoma, csak a hatalmas hajóhajók őrzik a be- s kijáratot. Suezban én egy más gőzösré szállók, melynek neve „Ravenna“, — ezen a verestengereu le öt nap alatt Adenbe, az arabiai kikötőbe, onnan 9 nap alatt Ceylon szigetere, onnan 3 nap alatt Madrasba, s onnan ismét negyednapra Calcuttába érkezőnk, a mi december 15-ére esik.

Indiában most a legkellemesebb időjárás van, — a tél ott olyan, mint nálunk az enyhe nyar, s én teendőmet két hó alatt elvégezve február végével, vagy márczius első hetében ismét Európa felé irányzom utamat. Lesz időm arra is, hogy meglátogassam Csoma sírját is, mert oda már most vasuton lehet utazni. (Közl. B. J.)

Terzene volt f. hó 14-én, s a katonai zenekar kitűnő játéka a hívős időjárás daczara nagy-számú közönséget csalt ki a járdákra.

Sárosmege jótékony nőegylete f. h. 8-án Kubinyi Zsófia egyleti alelnök lakásán s elnökelete alatt választmányi ülést tartott, melynek egyik érdekes főtárgya az idej gyűjtések eredményenek közzététele volt.

A gyűjtéssel megbízott választmányi hölgyek, összesen 533 frtot szolgáltatnak be az egyleti pénztárba, mely eredmény, tekintve azt, hogy még két városi kerület maradt hátralekban, s hogy a közönség áldozatkészsége sokoldalúlag van igénybe véve, igen kielégítőnek mondható.

Az egylet a kegyes adakozóknak, de a gyűjtő hölgyeknek is, kik az egylet érdekében, házról-házra járva s fáradalmat nem kimélve oly buzgó tevékenységet fejtettek ki, hálás köszönetet szavazott.

Négy eperjesi illetőségű árvagyermeknek az árvaházba rendelt felvételén felül, az érdekesbb határozatok közzé szavazható még, a karácsonyfának az árvaházban leendő felállítására, — épügy mint az előző években, kegyelesek kezek fogják az árvánövedékeknek oly rendkívüli örömt okozó karácsonyfát feldiszíteni, — s biztosan számíthatunk arra, hogy ez évben dúsan fognak az árvák közt ez alkalommal kiosztandó ajándéktárgyak, melyek az egyleti elnökség vagy pedig Krajzell Alne uró által köszönettel fognak átvettetni, — betolyni.

Végül félemlitendő még, hogy a jótékony nőegylet ez év utolsó napját kedélyesen mulatozásban óhajtván eltölteni, f. é. decz. 31-én este árvaháza javára Sylvester-estélyt rendezend, s a n. é. közönséget jótékonyági czójának buzgó támogatására kéri fel.

Az eperjesi kir. kath. főgymnasium rom. kath. vallású szegény növendékeit segélyező-egyesület a f. hó 18-án délután 4 órakor a megye székházának nagytermében rendes évi közgyűlést tart, melyre az egyesület t. cz. tagjait tisztelettel meghívja az elnökség.

Mi a szerelem? A számtalan magyarázat közül, melyeket eddig a szerelem lényegének meghatározására szerkesztettek, egy sem mulja felül eredetiségre nézve a Huet Peter Dánielt, ki a 17. században keserítette el vele az ábrándos lelküket. Persze Huet tudós volt és meg ezen a fogas okon kívül házas. Ime az ő meghatározása: „A szerelem nemcsak lelki szenvedély, mint a harag és irigység, hanem egyszerűen testi betegség, mint a hideglelés. A betegség a vérben és az érzékszervekben székel s épen úgy lehetne gyógyítani orvosi szabályok szerint, mint a többi betegséget. Azt hiszem hosszás izzadás és többszori ervágás a legjobb szer a szerelem ellenében. Ha ezáltal a fölösleges érzékhívó nedvek eltávolítanak, a vér újra kitisztul s a rendes állapot helyre áll.”

Vadasz kaland. Kedélyes vadásztársaság volt együtt a napokban az s... főerdész vendégszerető házául. Borozgatás közben — természetesen — nem hiányoztak a jó adomák és vadászati kalandok elbeszélése. X. ur elmondá, hogyan lőtt a minap egy lőésre három nyulat. Y. ur sem akarta elhallgatni, hogyan járt a minap a Bakonyban, egy vadkora duffozott, másik pillanatban már raugrott a vad, ha hirtelen le nem szurja, öreg hiba esett volna; körülnéz s akkor látja, hogy az mind semmi; „Mikor én tavaly fen voltam Máramarosban, kimegyünk medvékre, sokáig kujtorogtam, míg egy nagy maczkó esőrtet utánam, — nem találom, elkezd kergetni — futok, egy sziklahasadékhoz érünk, melyen vékony padló vezet keresztül, — a padló közepére érek s megkötülve látom, hogy szemközt jön egy másik medve — (ejnye!) előttem is egy, utánam is, alattam a tátongy mélység... Y. ur nem állhatta meg, hogy ne sietesse az elbeszélés végét, kérdezve, hogy aztán mi történt? — „Hát engem ott megették a medvék!”

Edison legújabb találmánya. A villámvilágítás izzó lámpákkal, — a mult évben Párisban s azóta Európa több nagy városában tartott villámosság kiállításokon nyert kitüntetései, mindinkább azonban annak a gyakorlati használat alatt már eddig tapasztalt előnyei által oly hírnévre tett szert, mely képes volt e tudomány iránt a közérdeklődést a legnagyobb mértékben felébreszteni. A közérdeklődés sajátságai közé tartozik azonban az is, hogy a találmány természetének, életrevalóságának és alkalmazhatóságának kutatásával foglalkozik, s e ténykedésben alkalmas ismertető leírásokat nélkülözve, gyakran oly következtésekre jut, melyek a valósággal merőben ellenkeznek. Nehogy tehát e kitűnő s a közjót előmozdító cselekvő találmány, adatok hiányában hasonló é egyáltalán meg nem érdemelt sorsra jusson, feladatunkká tettük, annak sajátságait és előnyeit minél szélesebb körben ismertetni.

Ez elhatározásunk következményeként adunk ki egy beható szakmunkát. „Az Edison-fény” mely a villámvilágítási rendszert és a mechanikai munkának házi használatra való alkalmazását ismerteti. A „Société Electrique Edison” képviselőjében. Budapesti Telefon Hálózat.

A zenélő tálkát. Egy pékmesternek már három tálkáját emelték el gyöngédelen tolvajkezek, azalatt, míg ő kávéházban elmélyedve kergette a pagátot. Hogy legeslegújabb kabátja a többiek sorsára ne jusson, igen elmés mentőkészlekről gondoskodott. Egy kis zeneművet vett ugyanis, melynek kiálló rugói a legkisebb érintésre mozgásba hozták a gépezetet, mire rögtön fölhangozott egy keringő oly zajos lármával, mintha egy kintornából eredt volna. Hogy a minap a kávéházban ül, egyszerre felhangzik a nyüzsgő zajban az általa már jól ismert keringő. Fölugrik a helyéről, széttekint és egy fiatal embert vesz észre, akin már rajta volt az ő kabátja. Képzeltető a szegény tolvaj ur zavara, ki el nem tudta képzelni, hogy mi muzsikál az ő hátán. Mert a zenélő gépezet a hátán alkalmazott zsebben volt elhelyezve. A pékmester rögtön ott termett mellette s kacagva magyarázta meg az összesereglett vendégeknek a zenélő tálkát. A tolvaj égre-földre esküdött, hogy a nyomor vitte e lépésre s hogy ez volt első ilyen tette. A pékmester annyira jókedvében volt, hogy nem adta át a rendőrségnek.

Vernász. Smyrnai lapok beszélik, hogy Ayassuluk faluban a napokban tartotta esküvőjét egy fiatal pár. Midőn a násznép a templomból visszajött es a lakodalmas házba érve, lakomához akart ülni, egyszerre ott termett Takirdji bandita főnök, ki az egész vidéket rettegésben tartotta, négy társával kijelentette, hogy ő is részt vesz az ünnepélyen. Azonnal odaült a menyasszonyhoz és hizelegni kezdett neki. Egyszerre a vendégek egyike revolvert rántott, rálőtt a bandita főnökre, azonban nem talált. Mint egy dühös tigris vetette magát Takirdji támadójára és törét egész markolatig szurta mellébe. Azután leszurta a vőlegényt es ennek egyik rokonát. A vendégek közül senki sem mert megmozdulni, mert a többi rablók is meszárlással fenyegetőztek. A vendégek még a

naluk volt értéktárgyakat és készpénzt is kénytelenek voltak átadni a rablóknak, kik erre visszatértek hegyeik közé.

Tilos a csók. A bécsi általános korodán tegnap egy leány jelentkezett s a fülészeti osztály tanárával akart beszélni, mivel hirtelen megsiketült s ennek közvellen okát mindenki nem közölheti. A tanár ele vezetett, hosszú habozás után irulva pírulva mondta el, hogy kedvese hosszabb utról hazatérve megölelte őt s ajkát föléhez szorítva oly erős csókot nyomott reá, hogy azonnal heves fájdalmat érzett, mely azóta nem akart megszűnni. A tanár megvizsgálta fülét es csakugyan konstata, hogy a dobhártya meg van sérve s a fül gyuladóban van, amit csakis a csók által okozott rázkódásának lehet tulajdonítani. A szerelem tehát nemcsak elvakít, hanem meg is — siketít.

Uzsortörvény. Az országos gazdakör m. heti értekezletén a behozandó uzsortörvényre vonatkozólag hosszabb tanácskozás után a következő alapelvet fogadta el: „A kamatmaximum megállapításával kapcsolatban mindenesetre gondoskodni kell azon eszközök elhárításáról, a melyek a kamatmaximum mellett a felmerülő uzsora eltakarására szolgálnak. Mivel pedig ezen eszközök közt a legelső helyen a váltó használata áll: szükséges ennek, mint az uzsora eltakarására szolgáló eszköznek használhatóságát, a szenvedő váltóképeseknek bizonyos mértékben való megszorításával korlátozni.” — Teljes szívvel üdvözöljük a gazdakört ezen határozataért, mert mi is már több ízben ezen alapelv mellett emeltünk szót.

Stanley „Utazásom Közép-Afrika-ban” című nagyérdemű művének újabb nyolcz füzeté (10—17) fekszik előttünk. Minden újabb ív valóban zavarba hoz, hogy mit mondjunk a műről, amit már el nem mondottunk, vagy ami új lenne azok előtt, kik velünk együtt a legeszelebb érdeklődéssel, hogy ne mondjuk, kíváncsisággal várják a nagyevű utazó komolyan tudományos es mégis oly minden ízében lebilincselően, vonzó modorban elbeszélte utazását, emberi erőt felülhaladó fíradalmait. Mintha egy álmokép vonná el a szemünk előtt, mely majd lidércnyomás gyanánt nehezedik reánk es aggodunk, mint szabadul majd a hős a minden oldalról ellene zúduló veszély elől, — majd ismét valóságos gyönyörrel merülünk el az egyszerű természet elragadóan szép részleteibe. Bármely — még oly jelentéktelennek látszó — fejezet is annyi tarka képet állít élénk, hogy bizony nem túlzás, ha az itt szerzett élvezetet felébe tesszük a legdivatosabb regény által nyújtott szórakozásnak is. Mily érdekes példán az ugandai élet es szokások leírása, mely tiszta fogalmat nyújt az ottani kezdetleges társadalom tagjairól es kormányzatáról, mely élethívően állítatik élénk Mtesa császár, udvaránál, fejedelmi gyöngéivel es szabadalmával együtt. A díszes kiállítás minden kifogáson felül áll, az ár pedig oly olcsó, (egy füzet 30 kr.) hogy más nyelven hat ily árért sem lehet ily diszmvét megszerezni.

Quousque tandem?

Wie lange noch? Schon wäre es mehr als an der Zeit; schon dürfte die Bevölkerung unserer Gespannschaft genügende Proben ihrer exemplarischen Geduld gegeben haben. Oder verstanden die wolesden Herren noch glänzendere Geduldproben? Oder soll man sich in Beweisen lammfrommer Ergebenheit noch überbieten?

Natürlich meinen wir die nun stabil gewordenen Vorstellungen des Szekeső, die ständig am Repertoire befindlichen Inundationen an der sebeser Landstraße. Wer das noch nicht gesehen, der bemühe sich gar nicht, sich das vorzustellen. Denn dieses wahrhafte Gräuel muß man selbst erlebt und erlitten haben, um es in seiner ganzen Größe zu ermessen.

Da ist eine breite, vielbefahrene, im besten Zustande befindliche Landstraße, auf der Tausende Menschen Geschäftswege zu machen haben, die eine der wichtigsten Verkehrsadern des Comitates bildet. Und diese hochwichtige, an sich im besten Zustande befindliche Straße wird von Anfang Oktober an bis tief in den Mai hinein nahezu unbrauchbar, weil sie über eine Fläche von über mehreren Hundert Quadratmetern unter Wasser steht. Wenn es sonstwo staubt vor Trockenheit, — vor der Szekesőer Mauth steht Wasser. Wenn überall sonst Schnee liegt, — vor der Szekesőer Mauth steht Wasser. Wenn in allen Gegenden sonst Eis sich staut, — vor der Szekesőer Mauth steht Wasser. Wir sagen Wasser — kein Wässerchen, kein Tümpel — sondern tiefes, breites Wasser, das die leichteren Gefährte einfach umschmeißt, so daß sie Nacht über im Wasser stehen bleiben müssen.

Das ist die Thatsache. Man kann sie anstaunen, man kann sie leugnen, man kann sie beschönigen wollen — aber man kann sie nicht ungeschehn machen.

Gegen diese Thatsache haben sich schon ein Duzend Federn stumpf geschrieben, ein Duzend Versammlungen die Rehlen wund ge-

sprochen; es wurde dagegen petitionirt, appellirt remonstrirt; man hatte ihre Beseitigung schon „in Aussicht gefaßt“, „in Angriff genommen“, „anzufangen“ begonnen — deläque, das Wasser steht weiter; es greift immer mehr um sich, es erfährt von Jahr zu Jahr größere Gebiete, es schädigt die Um- und Einwohner der Stadt, es ist gesundheitswidrig, es ist gradezu anstandswidrig.

Und das soll so fort bleiben?

Und das soll das Publicum weiter ertragen? Allerdings dient es zur besondern Tröstung, daß man für unser geliebtes Bosnien so viele ungezählte Millionen auswerfen kann. Aber ein Paar Tausend Gulden dürften wir denn zuletzt auch nur werth sein! Alle Achtung vor unsern Freunden und Gesinnungsgenossen, der Bosniaken; aber bitte, bitte sehr ergebnst — sind denn wir gar nichts? Sind wir wirklich die reine Null?

Ueberlegen wir nur ein wenig.

Die arme, von Steuern ohnehin schwer gedrückte Bäuerin bringt ihre, vielleicht mit 40 Kr. zu bewertende Verkaufswaare nach der Stadt. D. h., sie will sie nach der Mauth erreichen, das Wasser. Unter 4 Kr. fährt sie keiner der ohnehin überladenen Wägen hinüber. Der Rückweg kostet sie ebensoviele — was folgt nun? Die Bäuerin, die ihren ganzen Verdienst derart förmlich und buchstäblich in's Wasser hineingeworfen sieht — geht gar nicht in die Stadt, und die Waaren steigen daher, aus Mangel des Angebotes, in der Stadt bis zu oft großstädtischen Preisen.

Mit welchem Rechte nun wird dem armen Landvolke diese neue Steuer auferlegt? Diese ebenso gewissenvolle wie für den Staat selbst schädliche Steuer? Arbeitet denn nicht Mann und Frau ihre Weggänge ab? Nun — warum werden diese nicht zur Aufbesserung der sebeser Landstraße benutzt? Was braucht es da noch ferneren Bögerns? Können die Kosten dieser Aufbesserung in irgend nennenswerthen Verhältnisse zu jenen Vortheilen stehen, welche durch die Beseitigung des Wassers für Stadt wie Land entstünden? Ganz zu schweigen von dem nicht genug zu rügenden Fehler, der durch die unveränderte Belassung der Inundationen, in strategischer Hinsicht begangen wird.

Die wesentlichen Bedingungen unseres Privat- und öffentlichen Lebens also schreien förmlich nach Sanirung des Uebels — und diese sollte dennoch nicht vor sich gehn? Unmöglich. — Das überstiege schon die gewagtesten Berichte bürokratischer Mißwirtschaft. Hoffen wir daß Ende des neuen Jahres auch das Ende des alten Wasserübels sein wird.

Dr. R.

Eine in seiner Art überaus hervorragendes Etablissement ist die bekannte „Lampen-Petroleum-Hauswirtschafts-Rückengeräthe und Kinderpielwaaren Niederlage des J. Werther in Eperjes. Man müsse einfach das ganze reiche Sortiment aufzählen um nur einen annähernden Begriff von der Maßenhaftigkeit und Mannigfaltigkeit der im Locale ausgestellten Artikel zu geben. — So sind verschiedene Artige Kaffeemaschinen, Lampen, Eßbesteck, Emailirt-marmorirte Kochgeschirre, Zuckerdoesen, Tassen u. s. w. Nebenbei sei bemerkt, daß auch ein großes Lager der Berendorfer Alpaca Silber Waaren — wie Eßbesteck, Leutcher etc. vorhanden ist.

Vasuti menetrend.

Eperjes—Kassa és vizsont.

Elindulás Eperjesről: 6 óra 3 p. regg. — 12 óra délben, — 5 óra 29 p. délután és 9 óra 10 p. este.
Megérkezés Kassára: 7 óra 58 p. regg. — 1 óra 24 p. délután, — 7 óra 24 p. este, — és 10 óra 51 p. este.
Elindulás Kassáról: 6 óra 37 perez reggel, — 12 óra 11 perez délben, — 6 óra este.
Megérkezés Eperjesre: 8 óra 17 perez reggel, — 1 óra 53 p. délután, — 7 óra 41 p. este.

Eperjes—Oderberg és vizsont.

Elindulás Eperjesről: 6 óra 3 perez reggel (személy-nat, Rutkától gyorsvonat.)
Megérkezés Iglóra: 9 óra 10 p. regg. — Poprádra 10 óra 9 p. reggel, Rutkára 2 óra délben, Oderbergre 5 óra 28 p. este.
Elindulás Eperjesről: 5 óra 29 perez este.
Megérkezés Iglóra: 9 óra 36 p. este, Poprádra 10 óra 57 p. este, Rutkára 4 óra 31 p. reggel, Oderbergre 9 óra 20 p. reggel.

Felelős szerkesztő: Kyss Geza.

Kiadótulajdonos: a tulajdonosok nevében: Haitsoh Lajos.

XXXX

3656. tks

I

Az részéről k... mint néh... végrehajt... Gusztáv... Irma vég... és jár. be...

1. f.

városi 12.

sz. szántó

telekköny

mely birt

elárverez

2. f.

földnél 26

759. sz.

azonban 4

3. A

megelőző

ihhez a kil

dékképes

4. A

1883. évi

megtartati

5. A

részlet eg

napjától s

mint letét

részletbe

6. A

Kir.

sen, 1882.

Mérey

h. jegy

XXXX

XXXX

XXXX

XXXX

Gold

ringe

Ohrng

w. —

mant

Sums

iu de

mein

Gold

trag

Suma

—

XXXX

XXXX

XXXX

Kara

A l

mányu k

s valódi

különböz

Egy

Egy

Egy

Egy

Egy

Egy

fülöntög

Egy

valódi g

és 10 fr

rendő m

Mir

utalvány

XXXX

XXXX

XXXX

Hivatalos rovat.

3656. tkszám. 1882.

Hirdetmény.

Az eperjesi kir. törvényszék telekkönyvi osztálya részéről közhírré tétetik, miszerint Kovaliczky Mihály mint néhai Hauptvogel Maria hagyatékának végrendeleti végrehajtója végrehajthatónak Molnár Karolina, Molnár Gusztáv, Molnár Frigyes kk. Molnár Béla és Kossuth Irma végrehajthatottak elleni árverési ügyében 1155 frt és jár. behajtása tekintetéből.

1. Elárvereztetik a nevezettek nevén álló Eperjes városi 12. számú telekkönyvben lévő 2916. s 2964. hr. sz. szántóföldek, valamint az Eperjes városi 759. sz. telekkönyvben lévő 2659—2661. hr. számú ingatlanok, mely birtoktestek a most kijelölt sorrendben külön külön elárverezendők lesznek.

2. Kikiáltási árul szolgál a 2916. hr. sz. szántóföldnél 263 frt, a 2964. hr. sz. szántóföldnél 58 frt a 759. sz. telekkönyvbeni ház, kert és szántóföldnél azonban 446 frt o. é.

3. Az árverelni szándékozó köteles az árverést megelőzőleg bánatpénz gyanánt a bírói kiküldött kezéhez a kikiáltási árnak 10% jét készpénzben vagy óvadékképesnek nyilvánított értékpapirokban letenni.

4. Az árverés a kebelbeli telekkönyvi hivatalban 1883. évi január hó 23-ikának délelőtti 9 órájkor megtartatik.

5. A vételár egyenlő részletekben és pedig 1-ső részlet egy hó, 2-ik két hó, 3-ik három hónappal leütés napjától számítva 6% kamatokkal, az eperjesi kir. adó mint letéti hivatalba lefizetendő, bánatpénz az utolsó részletbe beszámíttatik.

6. A feltételek alólírott hatóságnál betekintheők. Kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság Eperjesen, 1882. évi november hó 4-én.

Mérey s. k. 2 P é c h y s. k.,
h. jegyző elnök.

HIRDETMÉNY.

Ezennel közhírré tétetik, hogy néhai Dr. Tóth Miklós püspök hagyatékából átvett finomabb szobabútorok, tükrök, szőnyegek, esillárok, konyhaedények s egyéb ingóságok f. évi december végeig szabad kézből eladók.

Bővebb értesítést nyerhetni az alulírottak ügyvédi irodájában Eperjesen. 2

Kelt Eperjesen, 1882. évi december 7.

Szmoligovics Szilárd, s. k.,
ügyvéd.

2033. tksz.

Hirdetmény.

A bártfai kir. járásbírósa mint tkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Groszmann Mózes ladoméri lakos végrehajthatónak, Vorobely Poroszká, és férje: Jedlinsky György kozsuhózi lakosok végrehajtást szenvedők elleni 38 frt tőke követelés, és járulékaik iránti végrehajtási ügyében Kozsuhócz községben fekvő és a kozsuhózi 25. sz. tkönyvben I birtoktest (1—21) sorsz. a. bejegyzett 3/5 telki birtokon és tartozékaira az árverést 400 frt 60 kban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1883. évi január hó 15 ik napján d. e. 10 órakor Kozsuhócz községben a községi bíró házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10% vagyis 40 frt 6 krt készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elősmervényt átszolgáltatni.

Kelt Bártfán, 1882. évi október hó 15-én a bártfai kir. jbróság mint tkönyvi hatóság.

Schleiminger,
kir. járásbíró.

4014. tkszám. 1882.

HIRDETMÉNY.

Lusztig H. végrehajthatónak Kmeez Rákos Zsuzsanna végrehajthatott elleni árverési ügyében 150 frt és jár. iránt.

1. Elárvereztetik Cséfalu község 17. és 24-ik számú telekkönyvbeni 1/3-ad telek és a 202/c, 202/d hr. számú szántóföld 1/3-da.

2. Kikiáltási ár 315 frt és 68 kr.

3. Az árverés az eperjesi kir. telekkönyvi hatóság hiv. helyiségében 1883. évi február hó 12-ikének délelőtti 10 órájkor megtartatik. 1

4. Venni szándékozók kötelesek 40 frt s 20 krt készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirokban bánatpénzül letenni.

5. A vételár egyenlő részletekben, és pedig 1-ső részlet 30, 2-ik 60, 3-ik 90 nappal a leütés napjától számítva 6% kamatokkal, az eperjesi kir. adóhivatal mint letéti penztarba lefizetendő, bánatpénz az utolsó részletbe beszámíttatik.

6. A feltételek alólírott hatóságnál betekintheők.

Kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság Eperjesen, 1882. évi nov. hó 23. Gryneusz, h. jegyző. P é c h y, elnök.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

A girálty kir. járásbírósa 1197—882. sz. a. kelt végzése folytán közhírré tétetik, hogy Mandl Mórnek Klein Simon elleni 36 frt s jár. iránti váltóperében az eperjesi kir. törvényszék által 5058—82. sz. a. elrendelt végrehajtás toganatosítása alkalmával Transilpniaken felülfoglalt és 305 frtra becsült gazdasági eszközök és lábas jószágok Hanusfalva város házában f. évi decz. hó 18-án d. e. 11 órakor készpénzfizetés mellett becsáron alul is nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek eladatni fognak. Girálton, 1882. decz. hó 4-én.

1 Paulay Zsigmond, kir. járásb. vejr.

Nem hivatalos hirdetések.

Sur Weihnachts- und Neujahrszeit.

Ich verkaufe Herrn u. Damenuhrketten in Gold gewelgt v. 2—5—7 fl. Sumatradiamantenringe nicht zu unterscheiden von echten 2—5 fl. Ohrgehänge, Braselets, Brochen, Garnituren u. s. w. — von 1—5 fl. alles mit echten Sumatradiamanten eingesetzt. Meine echten afrikanischen Sumatradiamanten haben einen grossartigen Erfolg in der Welt. 5-jährige schriftliche Garantie dass meine Waare nie schwarz wird, und von echten Gold nicht zu unterscheiden ist.

Im Gegentheile zahle ich den 3-fachen Betrag zurück. Versendung franco und Nachnahme. Sumatradiamanten werden eingesetzt.

W. Rosenkranz,
In- und Exporthaus, Prag. Weinberge.

Kaffee — Thee.

direct aus HAMBURG per Post portofrei incl. Verpackung, wie bekannt in reeller feinschmeckender Waare in Säcken von 5 Kilo unter Nachnahme. 7-12 fl. 6. W.

Rio, fein kräftig	3.45
Santos, ausgiebig kräftig	3.60
Cuba, ff. grün kräftig	4.10
Ceylon, blaungün. kräftig	5.—
Gold-Java, extrafein, milde	5.20
Portorico, delicat, feinschm.	5.40
Perl-Kaffee, hochfein, grün	5.95
Java, grossb., kräft., delic.	5.95
Menado, braun, superfein	6.35
Java, Ia., hochedel, brillant	7.20
Afr. Perl-Mocca, echt feurig	4.45
Arab. Mocca, echt, edel, feurig	7.20
Besonders beliebte feinschm:	
Stambul-Kaffee-Mischung	4.70
Thee pr. Kilo. Congo ff.	2.30
Souchong, ff.	3.50
Familien-Thee, extraf.	4.—
Tafel-Reis, extraf. pr. 5 Ko.	1.40
Ausführliche Preisliste über Colonialwaaren, Spirituosen u. Delicatessen gratis u. franco: A. B. Ettlinger, Hamburg.	

Házeladás.

Az árok-utczai 354-ik számú ház szabad kézből eladó.

Bővebb felvilágosítással a tulajdonos szolgál. 3—3

HIRDETMÉNY.

A helybeli főútczai 17-ik számú (azelőtt Pulszky Ferencz-féle) ház szabad kézből eladó. 3

Bővebben értekezhetni a tulajdonossal.

Karácsonyi és ujévi ajándékok!

A legszebb karácsonyi ajándék gyanánt ajánlom saját gyártmányú következő árukat, melyek mind es. kir. arannyal hitelesen s valódiann vannak megaranyozva s mely a valódi aranytól nem különböztethető meg:

Egy férfi óralánc	3 frt 50 kr.
Egy női óralánc	4 frt — kr.
Egy férfi gomb-garnitúra	1 frt 80 kr.
Egy női gomb-garnitúra	2 frt 20 kr.
Egy garnitúra: 2 mellű, 1 pár legujabb alakú	

tülfüggő	3 frt 50 kr.
Egy női bracelett	3 frt — kr.

G y ű r ű k valódi 6-os aranyból szumatra-gyémánttal, mely a valódi gyémánttól nem különböztethető meg, darabja 5, 6, 7, 8, 9 és 10 frt. Gyűrűk rendelésénél az ujj vastagsága papirszelettel mérendő meg s csatolandó.

Minden megrendelés utánvétellel küldetik. Ha az összeg postautalványnyal előre besüldetik, az áruk bérmentve küldetnek. 5

5 évi jótállás.

SCHACK GUSZTÁV,

kivitelű üzlet, Prága, Weinberg, Csehország.

Levelezés magyar, francia, német és csehnyelven.

A legesinosabb

karácsonyi ajándékok

nagy választékban és felette olcsón

SCHWARZ EDE

boltjában kaphatók.

Ugyanott varrógépek is a legjutányosabb feltételek mellett megszerezhetők. 1

Prima Schlesische Würfel

Steinkohle

für

Bimmerheizung

empfehl

100 Kilogramm 1 fl. 50 kr

Sam. Linkesch Ww.

in EPERIES.

Meghívás.

Az „Eperjesi Társas-Kör“ 1883. évi január hó 6-ik napján d. u. 3 órakor tartja saját helyiségében

rendes évi közgyűlést, melyre a t. cz. tagok tisztelettel meghívotnak.

Napirend:

1. Jelentés az 1882. évről.
2. Az 1882. évi számadások átvizsgálásáról szóló jelentés.
3. Az igazgató választmány indítványa az „Eperjesi Társas-Kör“-nek az „Eperjesi Társadalmi Egyetel“-tel való egyesülése tárgyában.
4. Az 1883. évi költségvetés megállapítása.
5. Az igazgató-választmány megválasztása.
6. Netáni indítványok tárgyalása. Kelt Eperjesen, 1882. évi december hó 7-én. 1

P é c h y Zs. s. k., Dr. Glück L. s. k.,
atelnök. jegyző.

